

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ И ОСНОВНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ ПО КОНСОЛИДИРАНАТА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА МЕСЕЦ ЮНИ 2022 г.



I. Основни показатели по консолидираната фискална програма¹ към юни 2022 година

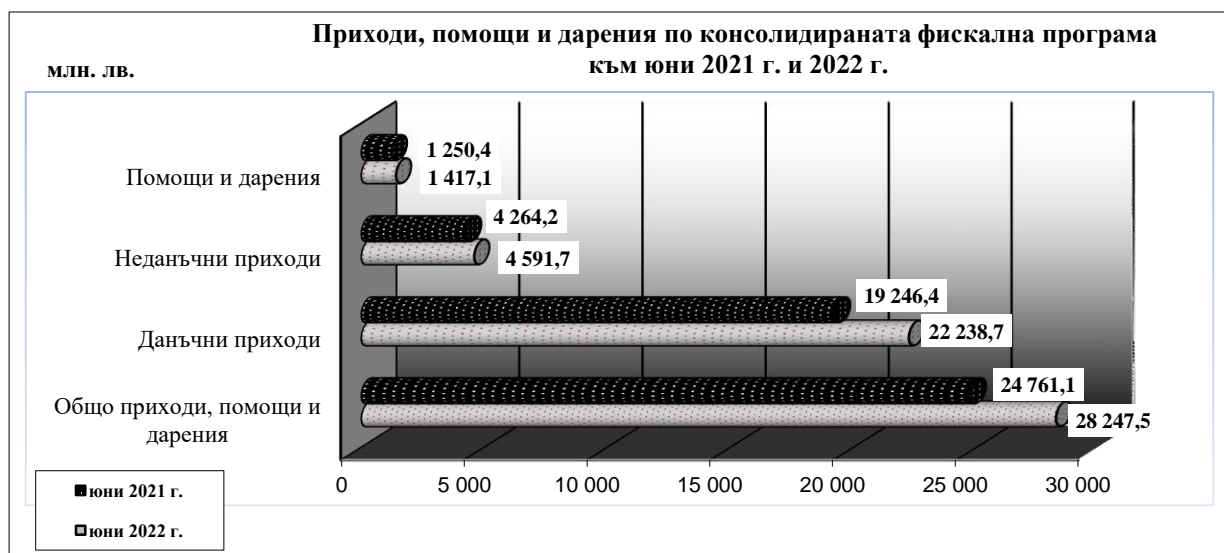
На база на данните от месечните отчети за касово изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет **приходите, помощите и даренията по консолидираната фискална програма (КФП)** към юни 2022 г. са в размер на **28 247,5 млн. лв.,** което представлява **47,3 %** от актуализираните годишни разчети² към ЗДБРБ за 2022 година. Постъпленията нарастват с 3 486,4 млн. лв. (14,1 %) спрямо отчетените към юни 2021 г. Данъчните и неданъчните приходи по КФП нарастват номинално с 3 319,7 млн. лв., а постъпленията в частта на помощите и даренията (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са повече със 166,7 млн. лв. спрямо отчетените за същия период на предходната година.

Данъчните постъпления (вкл. приходите от осигурителни вноски) са в размер на **22 238,7 млн. лв.,** което представлява 48,2 % от разчетените за годината. Постъпленията от данъци и осигурителни вноски нарастват с 2 992,3 млн. лв. (15,5 %) спрямо отчетените за същия период на предходната година, като формират 78,7 % от общите постъпления по КФП за периода.

Приходите в частта на **преките данъци** възлизат на 4 311,2 млн. лв., което представлява 47,6 % от разчета за 2022 г. Приходите от **косвени данъци** са в размер на 10 549,9 млн. лв., което представлява 47,4 % от предвидените в ЗДБРБ за 2022 г. Постъпленията от **други данъци** (включват други данъци по ЗКПО, имуществени и др. данъци) са в размер на 914,1 млн. лв., което представлява 65,2 % от годишния разчет. Приходите от **социални и здравноосигурителни вноски** са в размер на 6 463,6 млн. лв. или 48,3 % от разчета за 2022 година.

Неданъчните приходи са в размер на **4 591,7 млн. лв.** и се формират основно от приходи от държавни, общински и съдебни такси, приходи и доходи от собственост, приходи от концесии, приходи от продажба на квоти за емисии на парникови газове и други.

Приходите от **помощи и дарения** към юни 2022 г. са в размер на **1 417,1 млн. лева.**



Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към юни 2022 г. възлизат на **27 067,8 млн. лв.,** което е 41,1 % от годишните разчети. За сравнение разходите по КФП към юни 2021 г. бяха в размер на 24 645,0 млн. лева.

¹ Обхваща държавния бюджет и бюджетите на общините, социалноосигурителните фондове, ДВУ, БАН, ССА, БНР, БНТ, БТА, бюджетите по чл.13, ал.4 от ЗПФ, както и сметките за средства от ЕС и сметките за чужди средства на бюджетните организации. Данните са на база месечните отчети на ПРБ.

² Разчети към ЗДБРБ за 2022 г. (ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., изм. и доп. ДВ., бр. 52 от 05.07.2022 г.).

Нелихвените разходи към юни 2022 г. са в размер на 25 866,4 млн. лв., което представлява 41,0 % от годишния разчет. **Текущите нелихвени разходи** са в размер на 24 354,7 млн. лева. **Капиталовите разходи** (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 1 498,7 млн. лева. **Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина** са в размер на 13,1 млн. лева. **Лихвените плащания** са в размер на 388,7 млн. лв. (58,5 % от планираните за 2022 година).

Отчетените разходи по основните разходни групи към юни 2021 г. и 2022 г. са представени на следната графика:



* Вкл. нетния прираст на държавния резерв

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 30.06.2022 г. от централния бюджет, възлиза на **812,8 млн. лв.**, което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС (**Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053** на Съвета от 14 декември 2020 година относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом; **Регламент (ЕС, Евратом) 2021/768** на Съвета от 30 април 2021 година за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014; **Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804** на Съвета от 17 май 2016 година за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства; **Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770** на Съвета от 30 април 2021 година относно изчисляването на собствения ресурс на база неретицираните отпадъци от опаковки от пластмаса, относно методите и процедурата за предоставяне на този собствен ресурс, относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства и относно някои аспекти на собствения ресурс на база брутен национален доход и **Регламент (ЕС, Евратом) 2021/769** на Съвета от 30 април 2021 година за изменение на Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 за окончателни унифицирани схеми за събирането на собствените ресурси, набирани от данък добавена стойност).

Бюджетното салдо по консолидираната фискална програма към юни 2022 г. е **положително** в размер на **1 179,6 млн. лв.** (0,8 % от прогнозния БВП) и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 832,6 млн. лв. и по европейските средства в размер на 347,0 млн. лева. На месечна база за юни превишението на приходите над разходите е в размер на 574,5 млн. лева. Подобренieto на бюджетната позиция за месеца се

дължи основно на по-високите постъпления във връзка с крайния срок (30 юни) за подаване на годишната данъчна декларация за 2021 г. по Закона за корпоративното подоходно облагане, съответно и за внасяне на корпоративен данък, данък върху разходите, данък върху приходите на бюджетните предприятия и на данък върху дейността от опериране на кораби. Положително влияние върху ръста на приходите оказват и постъпленията от косвени данъци, помощи (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) и други.

Размерът на **фискалния резерв** към 30.06.2022 г. е **9,5 млрд. лв.**, в т.ч. 9,1 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,4 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

II. Изпълнение на държавния бюджет³ към юни 2022 г.

Изпълнението на основните показатели по държавния бюджет, на база месечните отчети на първостепенните разпоредители с бюджет е, както следва:

Таблица⁴ №1

(млн. лв.)

ПОКАЗАТЕЛИ	ЗДБРБ 2022 г. ⁵	Отчет юни 2022 г.	Изпълнение спрямо закон 2022 г.
Приходи, помощи и дарения	34 112,5	16 531,1	48,5%
- Данъчни приходи	31 460,1	14 961,9	47,6%
Корпоративни данъци	4 020,0	1 816,5	45,2%
ДДФЛ	5 015,0	2 488,2	49,6%
ДДС	16 020,0	7 548,2	47,1%
Акцизи	5 820,0	2 758,0	47,4%
Данък в/у застрахователните премии	55,1	25,2	45,8%
Мита и митнически такси	380,0	218,5	57,5%
Други данъци	150,0	107,3	71,5%
- Неданъчни приходи	2 652,4	1 566,9	59,1%
- Помощи и дарения	0,0	2,3	
Разходи, трансфери и вноска в бюджета на ЕС	41 736,2	16 884,8	40,5%
- <i>Нелихвени разходи</i>	20 460,2	6 841,6	33,4%
Текущи	17 265,1	6 491,9	37,6%
Предоставени тек. и капит. трансфери за чужбина	19,1	2,4	12,7%
Капиталови	3 176,1	347,2	10,9%
- <i>Лихви</i>	629,8	368,5	58,5%
По външни заеми	487,0	303,6	62,3%
По вътрешни заеми	142,8	64,9	45,5%
- <i>Резерв за непредвидени и неотложни разходи</i> ⁶	81,4		
- <i>Трансфери за др. бюджети – нето</i>	18 724,9	8 861,9	47,3%
- <i>Вноска в бюджета на ЕС</i>	1 839,9	812,8	44,2%
Бюджетен баланс	-7 623,6	-353,7	

➤ Приходи по държавния бюджет

Общият размер на приходите, помощите и даренията по държавния бюджет към юни 2022 г. е **16 531,1 млн. лв.**, което представлява 48,5 % изпълнение на разчетите по ЗДБРБ за 2022 година.

• Данъчни приходи

Размерът на данъчните постъпления по държавния бюджет към юни 2022 г. е **14 961,9 млн. лв.**, което представлява 47,6 % изпълнение на годишните разчети. В сравнение със същия период на 2021 г. постъпленията в групата нарастват с 2 322,2 млн. лева (18,4 %).

³ Държавният бюджет включва централен бюджет, бюджетите на НС, съдебната власт, министерствата и ведомствата.

⁴ Поради извършено закръгляне в млн. лв., някои сумарни позиции в Таблица №1 и в текста не се изчерпват от съставните им числа.

⁵ Разчети към ЗДБРБ за 2022 г. (ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., изм. и доп. ДВ., бр. 52 от 05.07.2022 г.).

⁶ В позицията "Резерв за непредвидени и неотложни разходи" се посочват само данните по разчет. Разходите по отчет се отразяват по съответните разходни позиции, към които се отнасят извършените разходи.

✓ Преки данъци

Приходите в групата на **преките данъци** са в размер на **4 304,8 млн. лв.** или 47,6 % от планираните за годината, като съпоставени със същия период на предходната година постъпленията нарастват с 633,5 млн. лв.

Приходите от **корпоративни данъци** към юни 2022 г. са в размер на 1 816,5 млн. лв. или 45,2 % от годишния план. Сравнени с данните към месец юни на предходната година постъпленията нарастват с 507,6 млн. лв. (38,8 %). В тази група данъци са и приходите от данък върху дивидентите, ликвидационните дялове и доходите на местни и чуждестранни юридически лица, които са в размер на 67,4 млн. лв., като нарастват с 28,3 млн. лв. (72,2 %) спрямо същия период на 2021 година. Това са най-високите постъпления, отчетени за последните шест години, и се дължат на увеличение на приходите от данъка върху доходите на чуждестранни юридически лица, който формира значителна част от тази група приходи.

Приходите от **данъци върху доходите на физически лица** са в размер на **2 488,2 млн. лв.** или 49,6 % от заложените в разчета за годината. Тези приходи са със 125,9 млн. лв. по-високи (5,3 %) спрямо същия период на предходната година.

Върху размера на данъчните постъпления от ДДФЛ основно влияние имат развитието на пазара на труда и предприетите законодателни и административни мерки в областта на трудовото, социалното и данъчното законодателство. За повишаване на приходите от ДДФЛ влияние оказват и предприетите мерки за намаляване на недекларирания труд, мерките за повишаване на събираемостта на задължения за минали периоди и информационните кампании провеждани от НАП.

По трудови правоотношения приходите от данъка към юни 2022 г. са 1 979,0 млн. лв., 48,0 % от годишните разчети. Тези приходи са с 87,2 млн. лв. (4,6 %) повече в сравнение със същия период на предходната година.

Влияние върху приходите от трудови правоотношения имат следните законодателни изменения в сила от 01.04.2022 г.:

- увеличение на минималната работна заплата за страната с 9,2 %, от 650 лв. на 710 лева;
- увеличението на максималният месечен осигурителен доход от 3 000 лв. на 3 400 лв.;
- увеличението на минималните осигурителни прагове въз основа на повишението на МРЗ.

Значително влияние върху размера на приходите от трудови правоотношения от началото на годината оказва ползването на облекченията за деца по чл. 22в и чл. 22г от ЗДФЛ чрез подаване на декларация по образец при работодателя. Приетото увеличение на размера на данъчното облекчение за деца (от 4 500 лв. на 6 000 лв. годишно) и на данъчното облекчение на деца с увреждания (от 9 000 лв. на 12 000 лв. годишно), както и въвеждане на възможност за авансово ползване (тримесечно) за 2022 г. на двете данъчни облекчения ще повлияе допълнително в посока намаление на приходите от ДДФЛ за 2022 година.

По извънтрудови правоотношения (свободни професии, граждански договори и др.) приходите от данъка към юни 2022 г. са в размер на 255,5 млн. лв., което е 67,1 % от годишния разчет. За отчетния период са постъпили с 2,7 млн. лв. по-малко приходи (1,1 % спад) спрямо края на юни 2021 година. Основно влияние върху тези приходи оказват резултатите от годишните данъчни декларации по чл. 50 от ЗДФЛ (дължим данък за довносяне или надвнесен данък) и дължимите авансови вноски. Значително влияние върху спада на годишна база при този вид данъци за отчетния период оказва и ползването на данъчните облекчения за деца и за деца с увреждания в увеличен размер при подаването на годишната данъчна декларация за 2021 година.

Окончателен данък на местните и чуждестранни физически лица по чл. 37 и 38 от ЗДФЛ и данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на физически лица - постъпленията от тези данъци са в размер на 252,1 млн. лв., 49,3 % от годишния разчет. За отчетния период са

постъпили с 42,7 млн. лв. повече (20,4 %) спрямо края на юни 2021 година. Влияние за високото изпълнение на приходите от данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни физически и юридически лица има и предприетата комуникационна кампания и контролни действия от НАП през 2021 г. за проверка на касови наличности. Кампанията продължава и през настоящата година и е насочена приоритетно към лица, за които има информация за висока касова наличност (над 100 хил. лв.) и при които има риск от наличие на сделки, сключени при условия, водещи до отклонение от данъчно облагане, вкл. от наличието на скрито разпределение на печалбата по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на ЗКПО. Скритото разпределение на печалбата се третира като дивидент, за който се внася 5 % данък върху разпределените суми.

Постъпленията от *окончателния данък върху доходите от лихви по банкови сметки на местните физически лица* са в размер на 1,5 млн. лева. Към юни 2022 г. от този данък са постъпили с 1,3 млн. лв. по-малко приходи (46,8 % спад) в сравнение със същия период на предходната година. Съгласно приетите изменения в Закона за данъците върху доходите на физическите лица облагането с данък на лихвите по банкови сметки се отменя, считано от 01.04.2022 година. Основната причина за това е продължаващото намаляване на лихвите по влоговете в банките и клоновете на банки през последните години, в резултат на което намаляха значително и приходите от този данък. Във връзка с това, администрирането на данъка създава административна тежест за банковите институции, задължени да го удържат и внасят, както и за физическите лица, когато са задължени сами да внесат данъка, която тежест е непропорционална на ефекта от данъка за бюджета. Очаква се и през следващите отчетни периоди да има остатъчни приходи от този вид данък, задължението за който е възникнало преди приетите изменения в ЗДДФЛ.

✓ Косвени данъци

Приходите от **косвени данъци** към юни 2022 г. са в размер на **10 549,9 млн. лв.** или 47,4 % от годишния разчет.

Приходите от ДДС са в размер на **7 548,2 млн. лв.**, което представлява 47,1 % от планираните със ЗДБРБ за 2022 година. Съпоставени с края на юни 2021 г., приходите от ДДС се увеличават с 1 413,1 млн. лв. (23,0 %).

Нетният размер на приходите от *ДДС от внос* към юни 2022 г. е 3 357,1 млн. лв., като нараства с 1 310,7 млн. лв. (64,1 %) в сравнение със същия период на 2021 г., като увеличението е най-значително при внос на горива, промишлени доставки, потребителски стоки, храни и транспортно оборудване. Влияние върху постъпленията от ДДС от внос оказват цената на суровия петрол, количествата на внасяните стоки за междинно потребление (черни, цветни метали и др.), курса на щатския долар спрямо еврото, както и възможността за отложено начисляване на ДДС от вносител при внос на стоки от трети страни, в съответствие с разпоредбата на чл. 167а от Закона за данък върху добавената стойност. Ефектът от прилагането на този режим за първите шест месеца на 2022 г. е неначислен ДДС при внос в размер на 890,3 млн. лв., което е с 205,9 млн. лв. повече спрямо същия период на 2021 г. и се регистрира ръст от 30,1 %. Стоките с най-значителен дял са: руди, шлаки и пепели – 488,3 млн. лв. (увеличение от 1,8 млн. лв. или 0,4 %), мед и изделия от мед – 141,7 млн. лв. (ръст от 53,1 млн. лв. или 59,9 %) и чугун, желязо и стомана – 106,6 млн. лв. (увеличение с 58,4 млн. лв. или 121,2 %). Разглеждайки декларирания ДДС при внос по групи стоки, съобразно Класификатора на широките икономически категории (ВЕС), през изминалите месеци на 2022 г. се наблюдава повишение при всички групи стоки. Отчита се повишение на индекса на цените на стоки, внесени от трети страни с 29,8 %, а на количествата - с 29,1 %.

Постъпленията от *ДДС при сделки в страната (нето)* към юни 2022 г. възлизат на 4 191,2 млн. лв. и нарастват със 102,3 млн. лв. (2,5 %) спрямо същия период на предходната година. Невъзстановеният данъчен кредит към 30.06.2022 г. е в размер на 103,7 млн. лева.

Приходите от акцизи (нето) от внос, вътрешно производство и въведени в страната от други държави-членки на ЕС акцизни стоки са в размер на **2 758,0 млн. лв.**, което е 47,4 % от

планираните със ЗДБРБ за 2022 г. Съпоставени със същия период на предходната година приходите от акцизи нарастват номинално със 146,1 млн. лв. (5,6 %).

Нетните постъпления от акциз са от следните основни стокови групи: тютюн и тютюневи изделия (50,4 % от общите покъпления на акциз); горива (43,6 %); алкохол и алкохолни напитки, вкл. бира (5,2 %) и други акцизни стоки (0,8 %). Постъпленията от акциз към юни 2022 г. по основни стокови групи, са както следва:

- *акцизите от тютюн и тютюневи изделия* възлизат на 1 388,7 млн. лева;
- *акцизите от горива* са в размер на 1 203,7 млн. лева;
- *акцизите от алкохол и алкохолни напитки (вкл. бира)* възлизат на 143,7 млн. лева;
- *приходите от други акцизни стоки* възлизат на 21,9 млн. лева.

Приходите от данък върху застрахователните премии са в размер на **25,2 млн. лв.**, при планирани за годината 55,1 млн. лева.

Постъпленията от мита възлизат на **218,5 млн. лв.** или 57,5 % от планираните със ЗДБРБ за 2022 г., като заемат 1,5 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи по държавния бюджет. В сравнение със същия период на предходната година събраните мита са с 96,8 млн. лв. (79,6 %) повече.

Основните фактори, от които зависят приходите от **мита и митнически такси** са следните:

- динамика в цените на енергийни и неенергийни суровини;
- реален растеж на световната и европейска икономика;
- подобряване на ефективността на митническия контрол, чрез извършване на проверки, изготвяне на указания, усъвършенстване на информационните системи за анализ на риска;
- синхронизиране на законодателството, процедурите и инструментите за митнически контрол на ЕС, с цел правилното определяне и събиране на публичните вземания от компетентността на митническата администрация.

По-високи постъпления от мита към края на юни 2022 г. се отчитат при следните групи стоки: „Чугун, желязо и стомана“ – събрани са с 20,8 млн. лв. повече спрямо края на юни 2021 г.; „Торове“ – събрани са повече 8,1 млн. лв. (ръст от 141,0 %); „Пластмаси и пластмасови изделия“ – приходите нарастват с 8,0 млн. лв. (65,8 %) спрямо тези към края на юни 2021 г.; „Неорганични химични продукти; неорганични или органични съединения на благородни метали, на радиоактивни елементи, на редкоземни метали или на изотопи” - увеличение в размер на 7,9 млн. лв. спрямо постъпленията към края на юни 2021 г.; „Алуминий и изделия от алуминий” - увеличение в размер на 6,1 млн. лв. (88,7 %) спрямо постъпленията към края на юни 2021 г.; „Автомобилни превозни средства, трактори, мотоциклети и велосипеди и други сухопътни превозни средства, техните части и принадлежности“ - приходите нарастват с 5,5 млн. лв. (49,8 %) спрямо постъпленията към края на юни 2021 година. В зависимост от произхода на внасяните стоки, най-голям е дялът на приходите от мита при внос на стоки от Китай. Декларираната сума е 101,8 млн. лева, което представлява 46,8 % относителен дял от всички мита. За отчетния период приходите от мита за стоки, внесени от Китай, бележат ръст от 77,8 % спрямо същия период на 2021 година. На второ място са приходите от мита при внос на стоки с произход Русия – 30,6 млн. лева, 14,0 % дял от всички мита и ръст от 125,1 %. Следват приходите от мита за стоки, внесени от Турция (15,8 млн. лева приходи от мита от внос на стоки и 7,3 % относителен дял от всички мита), следвани от внос на стоки с произход Украйна (7,3 млн. лева, 3,3 % дял от всички мита и ръст от 32,1 %) и Индия (6,3 млн. лева приходи от мита, 2,9 % относителен дял от всички мита и ръст от 125,2 %).

✓ Други данъци

Постъпленията от **други данъци** по държавния бюджет към края на юни 2022 г. са в размер на **107,3 млн. лв.** или 71,5 % от планираните със ЗДБРБ за 2022 година.

- **Неданъчни приходи**

Отчетените **неданъчни приходи** по държавния бюджет към юни 2022 г. са в размер на **1 566,9 млн. лв.** и се формират основно от приходи от държавни такси, приходи и доходи от собственост, приходи от концесии и други.

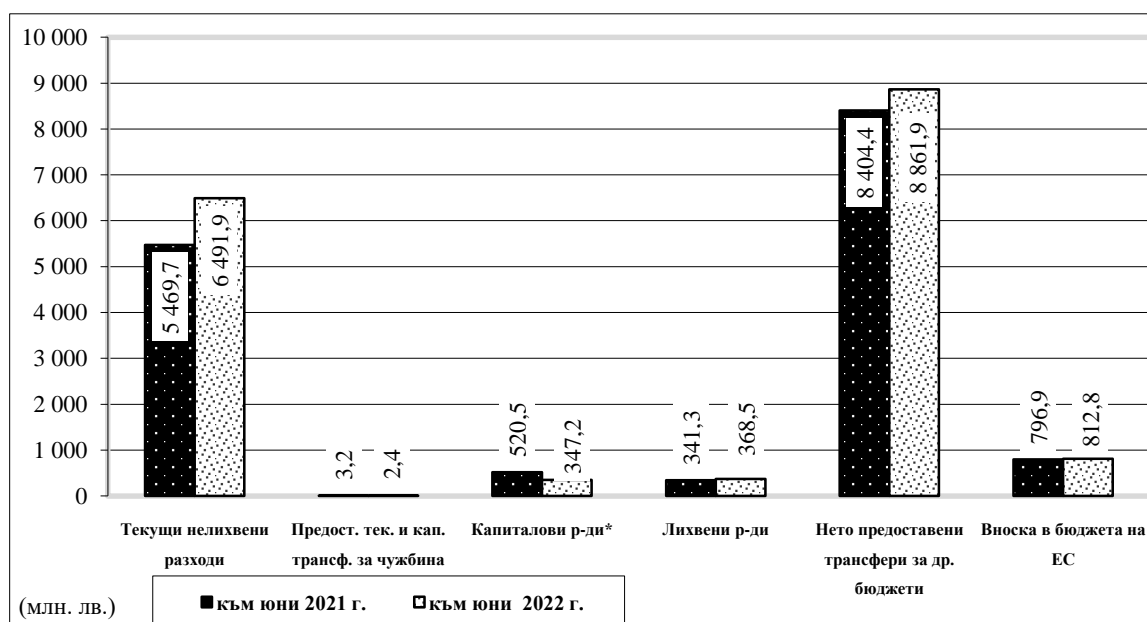
- **Помощи и дарения**

Постъпилите **помощи и дарения** по държавния бюджет към юни 2022 г. са в размер на **2,3 млн. лева.**

➤ **Разходи по държавния бюджет**

Общият размер на **разходите по държавния бюджет** (вкл. трансферите за др. бюджети и вноската в бюджета на ЕС) към юни 2022 г. е **16 884,8 млн. лв.** или 40,5 % от предвидените със ЗДБРБ за 2022 година.

Разходи, трансфери за други бюджети и вноска в бюджета на ЕС
към юни 2021 г. и 2022 г.



* Вкл. нетния прираст на държавния резерв

- **Нелихвени разходи**

Нелихвените разходи по държавния бюджет (без трансферите за др. бюджети) към юни 2022 г. са в размер на **6 841,6 млн. лв.**, което представлява 33,4 % от годишния разчет. Съпоставени с данните към юни 2021 г., **нелихвените разходи нарастват с 848,2 млн. лв. (14,2 %).**

Разходите за персонал (заплати и възнаграждения, други възнаграждения и плащания за персонала и осигурителни вноски) са в общ размер на 3 389,0 млн. лв. или 47,0 % от планираните за 2022 г. Разходите за издръжка (вкл. разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности и платени данъци, такси и административни санкции) са в размер на 1 693,0 млн. лв. или 26,4 % от планираните за годината. Социалните разходи (вкл. разходите за стипендии) са в размер на 487,2 млн. лв. или 24,2 % от предвидените за годината и са основно разходи по бюджета на МТСП за помощи по Закона за социално подпомагане, Закона за хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца и др. Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина са в размер на 2,4 млн. лв. Разходите за субсидии

са в размер на 922,8 млн. лв. или 56,1 % от планираните за годината. От тях 98,1 млн. лв. са субсидиите за „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД; 131,3 млн. лв. за Национална компания „Железопътна инфраструктура” и 65,9 млн. лв. за „Български пощи” ЕАД (в т.ч. 53,7 млн. лв. за извършване на универсална пощенска услуга и 12,2 млн. лв. за разпространение на периодични печатни издания - вестници и списания). Към края на месец юни 2022 г. ДФ „Земеделие“ е изплатил субсидии в общ размер на 324,1 млн. лв., от които 226,9 млн. лв. държавна помощ; 70,0 млн. лв. преходна национална помощ за тютюн; 22,3 млн. лв. преходна национална помощ за сектор „Животновъдство“ и 4,6 млн. лв. средства за ДДС по схеми „Училищен плод“ и „Училищно мляко“. Капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) по държавния бюджет възлизат на 347,2 млн. лева.

- **Разходи за лихви**

Лихвените плащания по държавния бюджет към 30.06.2022 г. са в общ размер на **368,5 млн. лв.** или 58,5 % от предвидените в годишните разчети.

Разходите за **лихви по външни заеми** са в размер на **303,6 млн. лв.**, в т.ч. 293,0 млн. лв. по централния бюджет. Разходите за лихви по ДИЗ, управлявани от министерства и ведомства, са в размер на 10,6 млн. лв. (от тях 0,9 млн. лв. са по заемите с краен бенефициент търговско дружество).

През отчетния период не са използвани средства за покриване на риска от активиране на държавни гаранции.

Лихвите по вътрешни заеми по държавния бюджет към юни 2022 г. са в размер на **64,9 млн. лв.** и представляват основно лихви по емисии на ДЦК на вътрешния пазар.

➤ **Нетният размер на трансферите по държавния бюджет** към юни 2022 г. е **8 861,9 млн. лв.**, в т.ч.:

- бюджетните взаимоотношения с общините включват нето трансфери и временни безлихвени заеми в размер на 3 359,8 млн. лв., от които субсидии от централния бюджет в размер на 3 000,9 млн. лв., други целеви трансфери от централния бюджет в размер на 90,7 млн. лв., нетни трансфери от/за други бюджети в размер на 277,3 млн. лв. и възстановени трансфери от предходни години в централния бюджет – 9,1 млн. лева;
- на социалноосигурителните фондове (нето) – 4 722,0 млн. лв., което представлява 43,3 % от годишния разчет;
- на други автономни бюджети (ДВУ, БАН, ССА, БНТ, БНР и БТА) – 512,5 млн. лв., 55,6 % от годишния разчет.

➤ Частта от **вноската на Република България в общия бюджет на ЕС**, изплатена към 30.06.2022 г. от централния бюджет, възлиза на **812,8 млн. лева**.

➤ **Бюджетното салдо по държавния бюджет** към 30.06.2022 г. е **отрицателно** в размер на **353,7 млн. лева**.

➤ **Финансиране на бюджета чрез операции по дълга**

Към 30.06.2022 г. по централния бюджет няма усвоени средства по заеми от чужбина.

Извършените погашения от централен бюджет възлизат на 2 487,9 млн. лв., в т.ч. на 28 март са изплатени 2 416,6 млн. лв. в полза на държателите на седемгодишни еврооблигации на Република България, които са част от емитираните през март 2015 г. на международните капиталови пазари три транша облигации по средносрочната програма за емитиране на дълг на външните пазари, 71,2 млн. лв. са погашенията към международни финансови институции (39,1 млн. лв. към Международната банка за възстановяване и развитие и 32,1 млн. лв. към Европейска инвестиционна банка), като през юни не са извършени плащания.

По **държавните инвестиционни заеми**, управлявани от министерства и ведомства, през отчетния период няма **усвоени** средства.

Изплатените погашения по ДИЗ, управлявани от министерства и ведомства, са в размер на 56,6 млн. лв. По заемите с краен бенефициент търговско дружество извършените погашения са в размер на 9,4 млн. лева.

Не са използвани средства, предвидени за покриване на риска от активиране на държавни гаранции.

Операции с **държавни ценни книжа** по централния бюджет (**позиция във вътрешното финансиране**): Към края на юни 2022 г. е отчетено положително нетно вътрешно финансиране на държавния бюджет с ДЦК в размер на 1 729,7 млн. лв. Общият размер на постъпленията от емисии на ДЦК на вътрешния пазар е 1 729,7 млн. лв. или са емитирани ДЦК с обща номинална стойност 1 800,0 млн. лв., разпределени в две емисии, както следва: **3,5-годишни ДЦК** (емисията е пусната в обращение през ноември 2021 г., деноминирана е в лева, с падеж 17.05.2025 г.) с общ пласиран обем от 1 300,0 млн. лв. като през март и април по 500 млн. лв. и през май 300 млн. лв. и **7,5-годишни облигации** (пуснати в обращение през ноември 2021 г., деноминирани са в лева, с падеж 24.05.2029 г.) в размер на 500,0 млн. лв. през месец март. През месец юни няма проведени аукционни на ДЦК.

Среднопретеглената доходност за целия реализиран обем от 1 800 млн. лв. номинална стойност възлиза на 0,99 %, при среден коефициент на покритие на аукционите от 1,54.

От началото на годината до края на юни няма извършени погашения по вътрешния дълг.

III. Социалноосигурителни фондове

Постъпленията по бюджетите на социално и здравноосигурителните фондове (НОИ, НЗОК, УПФ и ФГВРС) към юни 2022 г. са в размер на **6 540,3 млн. лв.** или 48.2 % от годишните разчети. Постъпленията от осигурителни вноски са в размер на 6 463,6 млн. лв., в т.ч. от социалноосигурителни вноски – 4 665,2 млн. лв. и от здравноосигурителни вноски – 1 798,4 млн. лева.

Извършените **разходи** по бюджетите на социалноосигурителните фондове към юни 2022 г. са в размер на **11 122,2 млн. лв.**, което представлява 45,5 % от разчета за годината, в т.ч. пенсии, помощи и обезщетения по КСО в размер на 8 068,5 млн. лв. и здравноосигурителни плащания в размер на 2 640,7 млн. лева.

IV. Общини

Постъпилите **приходи, помощи и дарения** по бюджетите на общините към юни 2022 г. са в размер на **1 757,8 млн. лв.** или 63,8 % от годишния разчет към ЗДБРБ за 2022 г. Данъчните приходи по общинските бюджети са в размер на 813,2 млн. лв. или 64,1 % от разчетите към ЗДБРБ за 2022 г., а неданъчните приходи и помощите възлизат на 944,7 млн. лв., което е 63,6 % от годишните разчети. Относителният дял на неданъчните приходи в общо постъпленията е 53,2 на сто. Това са основно приходи от общински такси, приходи и доходи от собственост, постъпления от продажба на нефинансови активи и глоби, санкции и наказателни лихви.

Извършените **разходи** по общинските бюджети, включително и за сметка на предоставените трансфери от други бюджети са в размер на **4 195,6 млн. лв.** или 50,5 % от разчетите към ЗДБРБ за 2022 година. Текущите нелихвени разходи възлизат на 3 849,9 млн. лв. (53,5 % от годишния разчет), а капиталовите разходи са в размер на 328,7 млн. лв. или 30,1 % от разчета за годината. Лихвените плащания са в размер на 17,0 млн. лв. или 49,2 % от разчета за годината.